

Az alapító tantestület tagjai voltunk - visszaemlékezések

1966-ban az alapító tantestület tagjaként kezdtem az akkor még Új Gimnáziumban. Technikus tanárként közel 10 évet itt tevékenykedtem. Az 5+1 napos rendszerben egy nap a munkára nevelés szellemében telt el. A lányok kézimunkáztak, a fiúk vasipari munkát végeztek. Én természetesen a lányokat tanítottam.

Célunk az volt, hogy diákjaink megismerkedjenek hazánk tájegységek szerinti gazdag népművészetével. A technikai készítést, a ruhákon való használatot, saját ruhadarabjaik és személyes tárgyaik díszítését.

14 darab varrógéppel berendezett tanműhelyünk volt. Megtanulták a varrógépek használatát. A délelőtti órákban anyagismeretet, gyártásismeretet, szakrajz- és díszítőrajz ismeretet tanultak, a délutáni foglalkozások pedig a gyakorlattal teltek: saját szabásrajz készítésével, valamint a különböző öltések technikájának elsajátításával.

A lányok első, maguk által készített ruhadarabja egy fehér blúz volt a palóc hímzés (kék-piros) elemeivel díszítve. Később a saját maguk által készített munkákat bemutatták tanáraiknak.

Különös örömeikre szolgált az év végén megrendezésre kerülő kiállítás, melynek keretében nem csak a

diaktársak, hanem a szülők és ismerősök is megcsodálhatták diákjaink fantáziáját és kezüik munkáját. Az elismerő szavak nem maradtak el!

Dicséretre, elismerésre minden embernek szüksége van. Kívánom a ma pedagógusainak és diákjainak legyen benne részük!

Dani Istvánné

Victor Hugo egyik gondolata –

„A kisember jelleme: az összemorzsolódás”.

Ez a gondolat igaz és időszerű!

Szívet, lelket romboló, családokat, barátokat, időseket és fiatalokat szétszakító, egymástól elfordító gyűlölettel találkozunk nap nap után. Bizonytalanok érezzük gyakran magunkat, kapaszkodókat keresünk szavakban, cselekedetekben, múltunkban. Előszedtem hát életem legfontosabb állomásainak évfordulóit – mert éppen erre az esztendőre esnek –, és megteremttem a 2006-os esztendőre az „összemorzsolódást” elkerülendő kapaszkodási lehetőségeimet.

Eldőntöttem, nem engedem magamhoz a szomorúságot, az idegességet, a gyűlölködés hangját. Küzdeni fogok ellenük jobban, mint valaha, mert látom, „kisemberként” nem tudok változtatni, befolyásolni lényegesen semmit.

Ezért örülni fogok:

- az 55 éves érettségi találkozómnak
- az 50 éves aranydiplomámnak
- a 35 éves Hajdúnánási Gimnáziumnak
- a 40 éves Bolyai János Gimnáziumnak
- hogy naponta láthatom régi tanítványaimat hiva-

tásuk felelősségteljes végzése közben – a nehézségek ellenére

- a 74. évemnek

Ezért örülni fogok:

- ha az EGYIK oldal győz a választásokon, mert barátaim és talán egyes családtagjaim is örülnek,

- ha a MÁSIK oldal győz, hiszen nekem is meggyőződés, ők sem akarják az országot romba dönteni.

Kívánom, a 2006-os esztendő hozza meg mindnyájunk számára a nyugodalmat; hozza meg mindenkinek, különösen a fiataloknak a reményteljes jövőbe vetett hitet és adja meg az országnak a közösen elért eredményeket,

a közös sikerek,

a közös örökök érzését!

Ha ez történik 2006-ban, akkor nem csak a „kisember”, de az országnak az „összemorzsolódástól” való féltelme is megszűnik”.

Ezt üzeni 2006-ban a 40 éves Bolyai János Gimnázium diákjainak szeretettel

Dr. Dobány Irén

40 év hosszú idő

Különösen egy pedagógus számára. Nem csak mint oktató, ismereteket adó, de mint lélekformáló személy számára is. A tantárgyi ismeretekkel alakíthatjuk gyermekeink felnőtte válását és a világban való helyes erkölcsi eligazodását. Ugyan a nehézségek, néha a kudarcok akadályoztak, a szép élmények azonban szerencsére segítettek azok kijavításában, az újrakezdésben. Az ifjúság jó része segítségemre volt ebben.

Több évtizeden át az Ifjúsági Vöröskereszt tanárelnökéként tevékenykedtem.

40 éves munkánk eredményét tapasztalom naponta, volt diákjainkkal, vagy csak nevükkel való találkozásomkor. A születéstől az utolsó óráig az élet minden fontosabb epizódján végigkísérik az embert a növendékei. A helyes családtervezést, a csecsemőgondozást, a beteggondozást oktató tanfolyamon, az elsősegélynyújtáson, az idősök látogatásán rendszeresen részt vettünk. Az egészséges ifjú-

ság mozgalomban, a kirándulásokon, a versenyeken, az egész iskola bevonásával harcoltunk, káros szenvedélyek ellen az egészségmegőrzésért. Megyei és országos versenyeket nyertünk. A kisterenyei idősök napközi otthonát és helybeli időseket rendszeresen látogattuk, karácsonyi ünnepségeket rendeztünk ajándékozással.

Hiszem és tapasztalom, hogy mindezek, volt tanítványaink életét ismerve, sokuknál a család, egymás, a gyermek, az idősök tiszteletében jelentkeztek. A házasság egy férfi és egy nő egész életre szóló szeretetkapcsolata. A szeretet türelmes, nélküle az élet értelmetlen. Bár, ez nem csak a közeli hozzátartozókra, de minden emberre igaz, akit Isten megteremtett.

Kívánom, hogy tanártársaim és növendékeik a tudományok, a jó és tiszta erkölcs birtokában gazdagodjanak és éljenek.

Janák Józsefné

Az egész családjunk kötődik a 40 éves iskolához. Itt kezdtük a munkát az egyetem után, majd a gyerekeink is itt voltak gimnazisták. Ezúton is köszönjük osztályfőnökeinknek, tanáraiknak szakmai munkáját, a jó szót!

Jó visszagondolni a kezdetekre, új iskola voltunk, figyeltek ránk. Adott volt a nagy lehetőség és egyben felelősség iskolavezetésnek, tantestületnek, mit tűz ki célul, mit tart fontosnak, hogy alakítsa ki nevelési elveit, követelményrendszerét.

Az igazgató kollégák kiemelkedő pedagógiai felkészültséggel, hivatástudattal, oly bölcsen vették át egymástól a vezetői munkát a 4 évtized alatt, hogy folytonosság volt az iskolaközösség életében. A már kialakult szokások és hagyományok megmaradtak, és természetesen újak is létrejöttek, a továbblépéshez, a mindenkori igényekhez igazodva. Ezek ma is meghatározói az iskola nevelési eszközrendszerének.

Munkánkban a gyerekek iránti tisztelet és szeretet volt az irányadó, ami szigorú követelményekkel járt a tanár és a diák számára egyaránt, hiszen egyetemi, főiskolai továbbtanulási célokkal jöttek a gyerekek a Bolyaiba. Így mindig magas volt a mérce. Jó és szép visszagondolni az igényes, becsületesen helytálló tanártársakra. Sokat tanultunk egymástól. Működő szakmai munkaközösségek, munkakapcsolataink voltak, a szakfelügyelő, szaktanácsadó kollégáink segítették a megújulást, átadták az információkat, próbáltuk összehangolni elvárásainkat a gyerekek irányában. Emberileg is közel kerülünk egymáshoz, barátságok alakultak.

Jó visszagondolni sok-sok tehetséges, érdeklődő tanítványunkra. Többségük belátta, hogy sokat kell tanulni az órán és otthon is, büszkén számoltak be egyetemi sikereikről, öröm volt számunkra, ha az itt szerzett alapokból valamit csak ők tudtak a csoportban. Az innen indult közzgazdászok, mérnökök, tanárok, orvosok, jogászok és más munkakörben dolgozók hozzájárultak az iskola jó hírének megalapozásához. A gimnazista baráti társaság ma is sokat jelent számunkra, büszkén valljuk: „bolyaisok voltunk”.

A mai diákok, ha okosak, élnek az iskola nyújtotta lehetőségekkel, szerepelnek a nekik tetsző fórumokon, tehetségükkel, szorgalmukkal megmutatják, hogy mire képesek. Csak így tudnak igazi célokat kitűzni a maguk számára.

A 40 éves iskolatörténeti kiállítás, az 1971 óta rendszeresen megjelenő ÉVKÖNYVEK hűen tükrözik az iskolai élet gazdagságát, közös élményeit! Felemelő az ünnep kapcsán visszaidézni a történeteket, részt venni a jubileumi rendezvényeken, és találkozni egymással. Köszönjük a meghívást!

Szeretettel köszöntjük a 40 éves iskolát, a volt kollegákat és diákokat, a jelenleg tanító tanárokat és a mai gimnazistákat.

Kívánjuk, hogy az eltelt évtizedekhez hasonló, sikerekben gazdag évek következzenek az iskolaközösség számára.

Kapás József és Kapás Józsefné

Az alapító tantestület tagjai voltunk - visszaemlékezések

Ez év februárjában levelet hozott a postás. Ebben a levélben egy volt diákom, aki most a Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola könyvtárostánára, arra kért – mint az iskola alapító tantestületének egyik tagját –, hogy pár mondatban írjam meg emlékeimet és üzenetemet a mai diák számára.

30 éven át voltam bolyais tanár, innen mentem nyugdíjba 10 évvel ezelőtt.

Nehéz feladat 30 év emlékei között válogatni, hisz nagyon sok volt, s bizonyára vannak olyanok is, amelyek már feledésbe merültek ennyi év múltával.

Hosszú tételődés után úgy döntöttem, hogy arról írok, amit a legjobban szerettem csinálni pályafutásom alatt: TANÍTANI! Sok-sok szép emlékem van arról, hogy jó volt a katedrán állni. Nos, megpróbálom ezeket egy csoportba kötni a teljesség igénye nélkül.

Jó érzés visszagondolni azokra a délelőtti tanítási órákra, amikor éreztem a rám tekintő sok-sok szempárból, hogy mondandómnak van befogadó közössége, a diák figyel rám, kérdez, problémát vet fel. Tanulni akart az órán. Ma is emlékszem arra a mondatomra – (s mosolygom magamon, míg írom e sorokat) –, amely legtöbbször anatómia- és élettan-órákon hangzott el: „...most figyeljetek nagyon leendő anyukák és apukák ...” (vidám nevetés következett!) Ilyenkor gyakorlati tanácsokkal fűszereztem mondanivalómat.

Sok elismerés kísérte, és mennyi emlék fűződik a '77-ben rendezett BIOLÓGIA-HOBBY kiállításunkhoz.

Milyen örömmel gyűjtötték, hozták az anyagokat a diákok, s az utolsó hétre „már csak” a kivitelezés maradt. Jó ötletekkel, kreatív gondolatokkal fegyvelmezten, de vidáman késő délutánig, olykor estig dolgoztunk diákok és biológusok együtt. (A képek elárulnak valamit.)

Emlékszem a versenyfelkészítésekre is, melyekben igen sok munka, kitartás, akaraterő, jönni akarás volt. Az érdekfűző, tehetséges, jó képességű tanulók válogathattak (persze a tanári irányítás, segítség mindig jelen volt)

- a háziverseny,
- az évfolyam legjobb biológusa,
- a Kitaibel Pál Országos Vetélkedő,
- az OKTV,
- a Csak egy Földünk van

versenyek között. A versenyeken részt vevők nevét, az elért eredményeket, helyezéseket az évkönyvek őrzik.

Emlékszem azokra a szakköri foglalkozásokra, ahol a „bátrabbak” boncolásra előkészített tengerimalacot, békát, nyulat szemléltek. Izgultak, akartak valami újat, számukra addig ismeretlen feltárni, felfedezni, megismerni. A békaszív-preparálás és adrenalin látásvizsgálatok is izgalmasak voltak. E kísérletekből egy nagyon jól sikerült előadás kerekedett ki, mely elhangzott a Bolyai Napok természettudományi szekcióján.

Egyre nagyobb, több tapasztalatot, ismeretet magában foglaló feladatsorozatokba is bekapcsolódtunk, pl.:

- Európai levegőtisztasági Projekt (savas eső mérése, felszíni ózon károsító hatások megfigyelése, zuzmók mennyisége-minősége adott területen)

Az alapító tantestület tagjai voltunk - visszaemlékezések

- Finnországba, Svédországba nemzetközi környezetvédelmi táborba is eljutottak diákjaink, ahol angol nyelven kielőadásokat tartottak hazánk aktuális környezeti problémáiról. A tábor rengeteg élményt, új szakmai ismereteket adott életvitelben és gondolatban egyaránt.

Mi maradt meg még emlékek ezekből? Pl.: diákjaink nagyszerű helytállása, a gyönyörű természeti értékek, a nagy túrák, a körülöttünk lévő tisztaság, a jó levegő.

Emlékeimben ott van a biológia előadó, mely soha nem volt üres és csendes. Ha diákok nem nyüzsgöttek benne, volt idő, amikor madárfütty hallatszott, tengerimalac, aranyhórcsóg matatását lehetett hallani, akváriumok díszítették szebbnél-szebb halakkal előadókat a sok virág között.

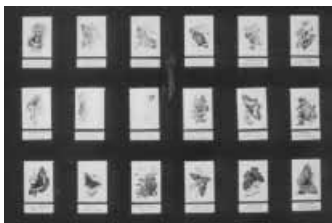

Jó volt benne dolgozni, jó volt a katedrán állni!

Számomra az emlékek sokasága az írott soroknál sokkal színesebb, mert minden emlékképpen valóságos élő személy, kollégák, szerető diákok cselekedete, nevető arca, félelme, izgulása elevenedik meg.

S mi az üzenetem a mai diák számára?

Iskolai éveikhez, majdan munkájukhoz jó erőt, egészséget kívánva fogadják el tőlem Papp László gondolatait:

„Dolgozni, égni, mindig adni
a végső percig nem lohadni,
Építeni, szép tiszta hittel
együtt nőni az épülettel
Mecgézni a legszebb álmat
könnyen venni a világot.

Teljes erőből, mindkét vállal
birkózni minden akadállyal
Mindig nevetni és remélni
Így érdemes e földön élni.”

Kertai Józsefné

„Mintha tegnap lett volna”

1966 decemberét írunk. Tél van. Az Új Gimnázium tanári szobájában érkezeltek. Jó melegben tárgyaljuk az éppen aktuális teendőket, kint viszont „pustol” a hó. Egyre sötétebb lesz. Hogy megyünk haza? – kérdezem Kertainé Évikétől, aki ugyancsak szorong. Majd lesz valahogy! – mondja ő.

Akkortájt ugyanis még nem volt ilyen szép kivilágított „díszlépcső” a Pécskő utca felé, mint napjainkban. Gidres-gödrös, hepehupás „úton” juthattunk csak cél-egyenesbe.

Véget ért a tanácskozás. Kilépve az iskola ajtaján láttuk hogy, a környéken éppen gyerekek szánkóztak boldogan, öntelemeden. Ők már bizonyára felkészültek a holnapi iskolai napra, csak az édesanya által készített finom vacsorára vártak.

Soha vissza nem térfő alkalom! Úgyis régen rödliztünk. Odamegyünk az egyik kis csapathoz, és elkerjűk a szánkót. „A lejtőn nem lehet megállni” – dúdoltuk magunkban. Végre Évikével leérünk a mélybe, de közben egy jó nagy buckának ütközünk. Az én kezemből kiröpül az iskolatáska, a táskából pedig egy irattárca. Szerencsére mindketten épségben megúsztuk a nagy kalandot.

40 év, kimondani is sok. Akik itt tanultak, felejthetetlen emlékeket hordoznak szívükben. Ez az iskola úgy szellemi mint fizikai téren megnyitotta az utat további fejlődésükhez. Jómagam és férjem, Szász János is gyönyörű éveket töltöttünk el itt. Célom mindig az volt, hogy elsősorban megszerettessem a gyerekekkel a testnevelést, hogy felfedeztessem velük a játék és a mozgás örömet. Az elkövetkező nemzedékeknek is

Most már én is vacsorát főzök a családnak, majd a másnapi óráimra készülök.

A következő napon – a megszokott módon – tartom az óráimat. Akkor mindig a 3. óra után szólalt meg az iskolarádió – közölvén a legfontosabb tudnivalókat. A hirdetés végén az alábbi szöveg hallható: „Szabó Ferencné tanárnő sürgősen jöjjön az igazgatói irodába, mert keresi a RENDŐRSÉG!” Arra már nem emlékszem pontosan, hogy a tanulók vagy pedig az én arcomon jelelt-e meg az iszonyatos döbbenet, a rettentő félelem. Mit csináltam, mit követtem el? A gyerekek pedig mint-ha azt mondták volna: „Ejnye, ejnye, Eta néni!?”

A Rendőrség egyik fiatal tisztje mosolyogva fogadott az irodában. No, gondoltam magamban, nem lehet valami nagy baj. Kissé „megleckéztetve” engem – átadta a megtalált irattárcaimat és a benne lévő személyigazolvánnyal.

Azóta is tisztelettel köszönök minden iskola környéki bakának és a rendőröknek egyaránt.

Hiszem és remélem, hogy még napjainkban is vannak becsületes, megérett emberek.

Szabó Ferencné, Eta néni

tudniuk kell, hogy minden gyermekben van valamilyen tehetség, csak türelemmel, szeretettel felszínre kell hozni. Mert minden gyermek egy megismételhetetlen csoda.

Hajrá, Bolyai!

Szívélyes üdvözlettel,

Szász Jánosné, Dóka néni

Életem egyik legszebb NŐNAP-ja

1990. február végén levelet hozott a posta az MTA Atommagkutató Intézetből Debrecenből. Meghívót kaptunk a debreceni Fizikusnapokra kiírt országos középiskolás pályázat eredményhirdetésére.

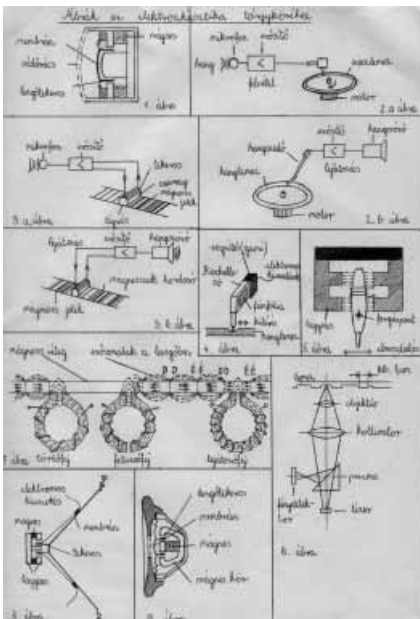
A beküldött pályaművet: „Hogyan ismertetném meg társaimmal a hangtan elméletét és modern alkalmazásainak lehetőségeit” címmel hatan írták. Ők voltak a III. (ma 11. osztályos) nem tagozatos fizika faktosak, név szerint: Antal József, Boda Zoltán, Géczy Éva, Juhász Edit, Kurinka János és Tóth Krisztina.

Eleinte némi tanári unszólásra is szükség volt, de hamar felfedezték a téma érdekességét és főleg a gyakorlati részét élvezték. A dolgozatot 6 fejezetre bontottuk. Ki-ki kapott egy részfeladatot: elektronika, épületakusztika, fiziológiai hangtan, mérések. Igazi kollektív munka volt, a fejezeteket csak a végén illesztettük össze. Jártunk az Acélgégyár szögverő üzemében, a kórház „süket-szobájában” és a fizioterápián: az elviselhetetlen zaj és teljes csend világában.

A legnagyobb élményt az önálló kísérletek és mérések jelentették. Kölcsönként műszerekkel iskolánk különböző pontjain zajszintmérést végeztünk: a tornateremben, az ebédlőben, az aulában órák alatt és a szünetben, a fizika előadóban, amikor a laborban is tanítás folyik. Itt akkora az áthallás, hogy az egyik tanár „válaszol” a másik tanár kérdéseire. (Leginkább dolgozatírásnál lehet hasznosítani.)

Egy-két ötletünk is adódott a hangszigetelésre pl. felhasználtunk üvegyapót ajtók beborítására, felszereltünk függőnyt, drapériákat az aulában a visszhangok elnyelésére.

A pályázattal első díjat nyertünk, oklevelet és pénzjutalmat kaptunk. Kurinka Jánosra esett a választás, hogy a díjkiosztón tartson egy rövid előadást a pályaműből, egyáltalán nem örült neki.

Odafelé vígan utaztunk, többszöri átszállással, mert csak délutánra kellett odaérni. Visszafelé már csak egy késői vonattal, éjfélre értük Hatvanba. Odáig eljött értünk az egyik apuka, és mindnyájunkat beültetett a kocsijába.

Szerencsésen hazaértünk: 6 boldog diák és egy tanár.

Ez történt 1990. március 8-án a NŐNAPON!

Dr. Tuba Gáborné

U.i.: A dolgozat a könyvtárban elolvasható.